

Jeoloji Mühendisliği'nde bu sayıdan başlamak üzere türkçe ve yabancı dilde yayınlanmış kitap, dergi ve jeoloji mesleğini ilgilendiren önemli makaleleri tanıtmak için olanak sağlanacaktır. Bunun yansıması gerekli iletişimi sağlamak amacı ile jeolojiye ilişkin toplantı, konferans, gezi vb. konulardaki "haberlere Jeoloji Mühendisliği'nde yer verilecektir. Geniş bir uygulama alanına sahip olan jeoloji mesleğinin her kesiminde hayata geçen olayların dergimizde yer alabilmesi meslektaşlarımızın katkıları ile olasıdır.

YAYINLAR

MADEN KANUNU VE TUZ KANUNU

Bagtanoğlu, Dr. ve Kanber, Z., 1978, no Sayfa

Maden ve Tuz mevzuatını tümüyle içeren ve son değişikliklerle çıkan yeni baskı kitabı ilgili tüzük ve yönetmeliklerin hepsi alınmıştır.

Son yıllarda madencilik sektörüne verilen önem bu alanda başarı kazanabilmek için ilgili yasaların da bilinmesi gereğini beraberinde getirmiştir. Maden sahalarının yasal durumu ile ilgilenen ve sorunların çözümünü isteyen meslektaşlarımızın faydalanması gerekmektedir.

Mevzuattaki değişikliklerin çoğalması, eklemelerle beraber yeni bir kitabın hazırlanması ve toplumun hizmetine sunulması gereksinimini doğurmuştur, özellikle maden ile tuz yasasının kıyaslanması açısından bir değer ifade etmektedir.

Madencilik alanında çalışan tüm yerbilimcilere yararlı olabilecek bir el kitabıdır.

Turan Seyrek

WIKTSCHAFTSGEÖLOGIE

(Ekonomik Jeoloji)

*W. Qochi, 1918
Brunner-Verlag, 200 a.*

Kitabın amacı, özellikle pratik sorunlarla uğraşan yerbilimcilere, mineral hammaddelerin temini, değerlendirilmesi, pazarlanması ve hammadde politikası konularında genel bilgileri sunmaktır. Birinci bölümde mineral hammadde yataklarının prospeksiyon ve etüdüne yer ve-

rilmıştır, ikinci bölümde hammadde yataklarının değerlendirilmesi etüd edilmekte ve prospeksiyon, inceleme projeleri ile işletme projelerinin değerlendirilmesi konusunda bilgiler verilmektedir. Üç ve dördüncü bölümler mineral hammadde pazarları ile hammadde politikasına ayrılmıştır. Beşinci bölüm ise, hammadde ekonomisinin gelişme olanaklarını ve gelecekte mineral hammaddelerin oynayacağı rolü içermektedir.

Mehmet Büyük

COLLOQUE NATIONAL 'LES EAUX SOUTERRAINES ET L'APPROVISIONNEMENT EN EAU DE LA FRANCE

Nice, 27-28 Ekim 1971,
81 Bildiri, 3 cilt, 691 sayfa.

*Nice, S7-S8 EMM İstt.
51 Bildiri, S eüi, 897 s.*

Fransa'nın su gereksinimini ve yeraltı suları ulusal kollokyumunda işlenmiş olan başlıca temalar şunlardır: Fransa'nın yeraltı su kaynakları — Fransa'da yeraltı sularının kullanımı — Yeraltı sularının işletilmesi teknikleri — Yeraltı sularının çıkarılması ve kullanımının ekonomik yönleri — Yeraltı su kaynaklarının israfının önlenmesi ve işletilmelerine ilişkin yasal düzenlemeler.

Erman Şamilgil

DICTIONNAIRE IBANÇAIS DES YOROGEOLOGES

G. Castany et J. Maigat, 1977, 369 s.
ö. Gastanyei J, Margot, 1977, 379 s.

Bu eserde, hidrojeolojiye özgü 561 terimin sinonimleri, gerekse açıklamaları verilmekte,

bu arada yeni bazı terimler önerilirken, yanlış anlamalara yol asabilecek türden terimlerden ise özellikle kaçınılmaktadır.

Eserin arkasında alfabetik indeks; birimlerin birbirine çevrilmesini sağlayan faktörler tablosu ve nihayet birde bibliyografya yer almaktadır.

Erman ŞftmUgil

OHEMtSTRY AND GEÖTHERMAI, SYSTEMS

(Jeötermal Sistemler ve Kimya)

A, J, Ellisi W.A.J. Mahon

Energy Science and Engineering, December 1977. (418 s.)

A, J, EIMs; W, A, J. Mahon

Energy Bdenca ani Engineering, December 1977. (416 s.)

Yazarları, bu eserleri ile hem jeolog ve jeokimyacılar, hem de kimyacı ve mühendislerle aynı zamanda hitap etmektedirler. Dünyada belki de ilk defa olarak bu eserde jeötermal jeoşimi ile jeötermal teknoloji gelişimleri bir arada olarak incelenmektedir.

Eserde yüksek sıcaklık doğal eriyiklerin cinsi, yapısı, kimyasal ve izotopik dengeleri, jeotermometreler, mineral eriyebilirlikleri ve Çökelmeler, korrozyon ve diğer gevre sorunları incelenmektedir. Ayrıca kuyu ve kaynaklardan gaz ve sıvı örnekleme yöntemleri, alman sonuçların karşılaştırılması, değerlendirilmesi ve bilgi işlem tekniklerine değinilmektedir. Ve nihayet Yeni Zelanda'daki ve dünyadaki belli başlı jeötermal alanların fiziksel ve kimyasal özellikleri de tanıtılmaktadır,

Erman Şamilgil

GEOİSTATİSTİÖAL, ORE RESERVE ESTMATİÖN

(Jeoistatistiksel Cevher Rezerv Hesaplaması)

Devlopments in Gvornathematics, S

Elsevier Baimtifa Publishing Company, 364 «.

M, David, 1077,

Jeoistatistik son gevrek yüzyılda Prof, Matheron tarafından, bölgesel değişken kuramı üzerine kurulmuş çok yeni bir daldır. Mineral yataklarından ayrı olarak hidrojeoloji, gravimetli, ormancılık gibi diğer büm dallarında da uygulama alanları vardır, Dünya yeraltı kaynaklarının azalmasına bağlı olarak düşük

tenörlü yatakların ekonomik olarak işletilmesi için çok duyarlı tenör dağılımı ve rezerv hesaplamalarının Önemi daha da artmıştır. Jeostatistik, geleneksel istatistikten ayrı olarak bir maden yatağındaki bir değişkene, örneğin tenöre ait verileri bağımlı olarak ele alarak bu verilerin oto-korelasyon özelliğini, alman örneğin yerini (koordinatlarını), etki alanım ve örnekle ilgili değişkenin yönsel değişimini hesaba kattığı için daha duyarlı ve ayrıntılı sonuçlar vermektedir,

Jeoistatistik konusunda bu ilk İngilizce kitap, istatistiksel kuram ve uygulamalarla başlamakta ve madencilik alanında rezerv hesaplamaları sorunlarına değinmekte, variogram kavramım, bölgesel değişken kuramım açıklamakta ve bunları kuramsal temellere dayandırmaktadır. Daha sonra variogram modellenmesi, blok varyanslarının (variances) tahminleri, en uygun tenör tahmininin yapılması ve Kriging yönteminin uygulamaları, tenör-tonaj eğrileri, maden yataklarının planlanması ve seçici olarak işletilmesi, cevher kütlelerinin modellenmesi, ve örnek hazırlamada istatistiksel sorunları konu alan bölümleri içermektedir. Ayrıca kitapta, uygulamalarda kullanılabilecek çeşitli bilgisayar programları ve jeostatistiğin rezerv hesaplamalarına uygulamaları değişik örneklerle verilmekte ve geniş bir ek okuma listesi bulunmaktadır. Kitap, madencilikle ilgili herkes için çok yararlı bir kaynak olacaktır.

Namık Çağatay

GEOCHEMİÖAL EXPLORATION METHODS FOR MİNERAL DEPOSITS

(Mineral Yatakları için Jeokimyasal Arama Yöntemleri)

A, A. Bern ve B, V, Öngörüm, 1077.

Applied PubUahng Ltd, fp, D, Boce B61 Wüntiette, ilHnüis 60091, AJB.B.), SÜÖ s

Sovyetler Birliği'nde Flerov, Ferman ve Vernadsky ile 1920'lerde başlayan jeokimya çalışmaları bu ülkede, özellikle son çeyrek yüzyılda mineral aramaları konusunda büyük ilerlemeler kaydetti, Prof. Bens ve Dr. Grigorian Sovyetler'in önde gelen jeokimyacıları olarak ülkelerinde uygulanan ve bir kısmının bu ülke dışındaki jeokimyacılar için yeni olabileceği jeokimyasal mineral arama yöntemleri konusunda geniş bilgiler vermektedirler. Kitap, onbir bölümden oluşmuş olup, yerine kimyasal

bileşimi ve yer kabuğundaki elementlerin dağılımı adlı bir bölümle başlamaktadır. Daha sonra elementlerin jeokimyasal göçü ve uygulamalı jeokimyada genel kavramlar üzerinde durmakta, mineral aramalarında kayaçların geşitli mineral yatakları için jeokimyasal uzmanlaşmasından yararlanılma yolları gösterilmektedir. Mineral yataklarından, elementlerin birincil jeokimyasal, ikincil kayaç jeokimyasal, hidro jeokimyasal, biyojeokimyasal ve atmojeokimyasal dağılımları daha sonraki bölümlerin konularını oluşturmaktadır. Kitabın son iki bölümünde mineral aramalarının amaç ve içeriğine bağlı olarak çeşitli jeokimyasal yöntemlerin uygulamaları ve jeokimyanın mineral aramaları programlarında elde edilen jeokimyasal verilerin değerlendirilmesi için matematiksel istatistik yöntemleri verilmektedir. Kitap Sovyetler Bhiğl'nde uygulanan yöntemlerle ilgili yeni bilgiler vermesi açısından ekonomik jeologlar için yararlı olacaktır.

Namdı Çağatay

MARÎNE MANGANESE DEFOSİTS

(Deniz Manganez Yatakları)

a. P. Olmby, ad., 1977

Elsevir Oceanography Series, İS.

Blsevir Publishing Company, 6S6 s.

Deniz tabanı manganez yumruları ilk defa 1873 yılında H.M.S, Challenger araştırma gemisinin çalışmaları sırasında bulunmasına karşın, dağılımları jeokimyası, mineralojisi, dış ve iç yapıları ve oluşumları son bir kaç yılda yapılan araştırmalarla aydınlanmıştır. Son yıllarda bu araştırmaları konu alan çok sayıda bilimsel yazı yayımlanmış ve bu çalışmalar deniz dibinde yatan bu doğal kaynakların gelecek bir kaç yıl içinde nikel, bakn% kobalt, molibden ve manganez metallerinin çoğu veya tamamı için ekonomik olarak İşletilebileceğini or-

taya koymuştur. Ancak deniz tabanı manganez madenciliğinin neden olacağı politik, ekonomik ve çevresel sorunlar olacaktır ve bunların şimdiden ayrıntı olarak ele alınması gerekmektedir.

Kitap,- manganez yumrularının jeolojik, minerolojik, yapısal, jeokimyasal, işletmecilik, İşletmeciliğın neden olacağı çevresel ve yasal sorunları kapsayan, ve bu araştırma alanlarında tanınmış yer bilimciler tarafından yazılmış on dört ayrı bilimsel yazıdan oluşmuştur. Editör G.P. Glasby manganez yumruları üzerine yapılan araştırmaların tarihsel gelişimi üzerine bir girişten sonra, D.S. Cronan dağılım ve jeokimyası, S.E. Calvert ve N.B. Price sığ su ve göllerde oluşan yumrular ile İsveç'te bataklık ve göllerde maden işletmeciliği, H.C. Jenkyns jeolojik geçmişte oluşmuş fosil yumrular üzerine yazmıştır, W.J. Raab ve M.A. Meylan yumruların morfolojilerini; R.K. Sorem ve R. H. Fewkes iç yapılarını, mikroskopik ve kimyasal özelliklerini; R.G. Burns ve V.M. Burns ayrıntılı minerolojilerini incelemiştir. Yumruların büyüme hızları T.L. Ku; bulunduğu ortamdaki tortul ve suların jeokimyası H. Elderfield; çeşitli metallerin yumrularda birikim işlemleri J.W. Murray ve P.G. Brewer tarafından yazılmıştır. J.L. Mero Manganez yumru madenciliğinin ekonomik yönleri üzerinde durmakta ve Pasifik okyanusu yumru sahalarından örnekler vermektedir, D.W. Fürstenau ve K.N. Han yumruların cevher zenginleşmesine; A.F. Amons ve diğerleri çeşitli yönleriyle, deniz tabanı yumru işletmeciliğinin neden olacağı çevre sorunlarına; F.M. Auburn manganez madenciliğinin yasal yönlerine değindikten sonra kitap geniş bir ek okuma listesi ile son bulmaktadır. Manganez yumruları üzerine çok çeşitli konularda geniş bilgileri bir araya getirdiği için yer bilimciler için yararlı olacaktır.

Namık Çağatay